

મજુર અદાલત, વડોદરાના પ્રમુખ અધિકારીશ્રી જે. ડી. સિંઘી સાહેબ  
સમક્ષ

રેકૉર્ડ્સ (એલ.સી.વી.) નંબર : ૮૦/૨૦૧૨

આંક : ૨૩

- પ્રથમ પક્ષકાર : (૧) મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝ  
૧૮૭ જી.આઈ.ડી.સી., વાઘોડીયા, જી. વડોદરા.  
(૨) કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્મા  
૮/૦, મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝ  
૧૮૭ જી.આઈ.ડી.સી., વાઘોડીયા, જી. વડોદરા.

### વિરૂદ્ધ

બીજા પક્ષકાર : રામલાલ રામનિવાસ કોરી  
૮/૦, જ્યોતિ કર્મચારી મંડળ,  
હરી વિનાયક એપાર્ટમેન્ટ, બ્રાહ્મણ સભાની સામે,  
દાંડીયા બજાર, વડોદરા.

### હાજર રહ્યા :

અરજદાર તરફે : વિદવાન યુનિયન પ્રતિનિધિશ્રી એસ.પી.બીનીવાલે  
સામાવાળા નં. ૧ તરફે : વિદવાન વકીલશ્રી પિયુષ ડણાક  
સામાવાળા નં. ૨ તરફે : વિદવાન વકીલશ્રી કે. એમ.શાહ

### :: એ વોર્ડ ::

(૧) હાલનો રેકૉર્ડ્સ મદદનીશ શ્રમ આયુક્તશ્રી, વડોદરાની કચેરીના હુકમ ક્રમાંક : કે. એચ.  
/ એસ. એચ. / એમ. સી. / વ / એ. જે. / ૪૭૭૭, તારીખ : ૨૩/૦૨/૨૦૧૨ થી  
બીજા પક્ષકાર શ્રમયોગીશ્રી રામલાલ રામનિવાસ કોરીને પડેલા દિવસોના પુરેપુરા પગાર  
તથા અન્ય મળવાપાત્ર તમામ લાભો સાથે નોકરીની સળંગતા સહિત નોકરીમાં  
મુળ જગ્યાએ પ્રથમ પક્ષકાર નં. ૧ મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝ, વડોદરા તેમજ પ્રથમ  
પક્ષકાર નંબર-૨ કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટ હેઠળ પુનઃ સ્થાપિત કરવા કે કેમ?  
તે મુદ્દાના ન્યાયનિર્ણય માટે અત્રેની અદાલતને રીફર કરેલ છે.

- (૨) સદરહું કેસની ચર્ચા કરતાં પહેલાં આ કામે અગાઉ કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્મા ગેરહાજર રહેતાં અત્રેની અદાલત ધ્વારા તારીખ : ૦૩/૧૦/૨૦૧૭ ના રોજ શ્રમયોગીને કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં પડેલા દિવસોના પગારના ૩૦% બેકવેજીસ સાથે પુનઃસ્થાપિત કરવાનો હુકમ થયેલો.
- (૩) સદરહું હુકમ થયા બાદ કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્માને સદરહું હુકમની જાણ થતાં સદરહું હુકમ તેઓની ગેરહાજરીમાં અને એકતરફી અને તેઓને સાંભળ્યા વગર થયેલ હોય, તેથી તેઓએ આઈ.ડી.પરચુરણ અરજી નં. ૩૮/૨૦૧૮ થી રેફરન્સ નં. ૮૦/૨૦૧૨ માં જે હુકમ થયેલ હોય તે સેટએસાઈડ કરી મુળ રેફરન્સ ફરી ફાઈલે લેવા અરજી કરતાં બન્ને પક્ષકારોને વાંધો ન હોય, સદરહું રેફરન્સ કેસ નં. ૮૦/૨૦૧૨ ના કામમાં તા. ૦૩/૧૦/૨૦૧૭ ના રોજ થયેલ એકતરફી હુકમ તા. ૩૧/૦૭/૨૦૧૮ ના આઈ.ડી. પરચુરણ અરજી નં. ૩૮/૨૦૧૮ ના હુકમથી સેટએસાઈડ કરી મૂળ રેફરન્સ ફરીથી ચલાવવા માટે રીસ્ટોર કરવામાં આવેલો.
- (૪) ઉપરોક્ત હુકમ થયા બાદ કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્મા તરફે વિ. વકીલશ્રી કે. એમ. શાહ હાજર થયેલ છે અને તેઓએ આંક-૧૮ થી કોન્ટ્રાક્ટર તરફે જવાબ રજૂ કરેલ છે.
- (૫) આ કામે બીજા પક્ષકાર તરફે આંક-૩ થી માંગણાનું નિવેદન રજૂ રાખેલ છે, જેમાં જણાવેલ છે કે તેઓ પ્રથમ પક્ષકાર સંસ્થામાં તારીખ: ૦૭/૦૪/૨૦૦૨ ના રોજથી રીમ પોલીસીંગ ખાતામાં મેન્યુઅલ પોલીસીંગ નાં હોદ્દા ઉપર પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨ ના કોન્ટ્રાક્ટથી કાયમી તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. કાયમી કામદારોને યુનિફોર્મ, બૂટ, દરવર્ષે પગારવધારો તથા આનુસાંગિક લાભો આપવામાં આવતા હતા પરંતુ આ લાભો બીજા પક્ષકારને આપવામાં આવતા ન હતા. બીજા પક્ષકારને ઓળખકાર્ડ આપવામાં આવેલ, પરંતુ નોકરીમાં જોડાયા તારીખના બદલે ઓળખકાર્ડમાં ખોટી તારીખ લખવામાં આવેલ હોય તે બાબતે તેઓએ કંપનીના અધિકારીને રજૂઆત કરતા કોઈ કાર્યવાહી કરી ન હતી. પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ સંસ્થામાં હીરો હોન્ડાના પાર્ટસ બનાવવામાં આવતા હતા અને બીજા પક્ષકાર જેટલા

નંગ ફરજના સમય દરમિયાન પુરા કરે તેની ગણતરી કરીને પીસરેટ પ્રમાણે પગાર સ્લીપ આપ્યા બાદ, પગાર પત્રકમાં સહી કરાવ્યા બાદ દર મહીનાના અંતે પગાર આપવામાં આવતો હતો તથા તેમાંથી પી.એફ. ફંડની પણ કપાત કરવામાં આવતી હતી. વધુમાં બીજા પક્ષકાર પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨ માં જોડાયા ત્યારે તેનું નામ "ગુજરાત સાઈકલ" હતું અને ૧૯૮૮ માં હીરો હોન્ડાના પાર્ટસ બનાવવાની શરૂઆત કરેલી અને હાલના બીજા પક્ષકારને કોઈપણ જાતની સર્વિસ બ્રેક આપવામાં આવેલ ન હતી. પ્રથમ પક્ષકાર કંપની એક્ટ હેઠળ નોંધાયેલ છે તેને ઔદ્યોગિક ધારો લાગુ પડે છે. પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ માં કાયમી કામદારની ચાર્ટર્ડ ઓફ ડીમાન્ડમાં સમાધાન પીરીયડ પૂરો થતાં અમુક કર્મચારીઓ કેમિકલ મજદુર પંચાયતના સભ્યો બન્યા હતા અને તેમાં ચાર્ટર્ડ ઓફ ડીમાન્ડની નોટીસ આપતાં ત્યારબાદ તેમાં એપ્રિલ-૨૦૧૧ માં સમાધાન થતાં અમુક કામદારોને કાયમી ગણી કાયમીના લાભ આપવામાં આવેલા અને સમાધાનની શરતો મુજબ ઉત્પાદનનના લક્ષ્યાંક કરતા વધારે કામ થાય તો દોઢ ગણા પૈસા ચૂકવવાનું નક્કી થયેલું.

જ્યારે બીજા પક્ષકાર તારીખ: ૦૨/૦૪/૨૦૧૧ ના રોજ પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ માં પોતાની બીજી પાળીમાં હાજર હતા ત્યારે નક્કી કરેલો લક્ષ્યાંક પ્રમાણે ઉત્પાદન આપી રહ્યા હતા તે સમયે સમાધાન કરારમાં જણાવ્યા પ્રમાણે મટીરીયલ બીજા પક્ષકારને ફરજ પર હાજર કામદારને આપવાના બદલે પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ અને ૨ ના મેળાપીપણામાં અન્ય બહારની કંપનીમાં કામ કરાવવા માટે મટીરીયલ મોકલવાની તૈયારી કરતા હતા જેથી કામદારોએ રજૂઆત કરતા તે ધ્યાનમાં ન લઈને સુપરવાઈઝર પ્રકાશભાઈએ સીક્યુરીટી ગાર્ડને બોલાવી રાત્રે ૧૦:૩૦ વાગ્યે ફરજ પરથી મૌખિક હુકમથી છૂટા કરેલા અને તારીખ: ૦૩/૦૪/૨૦૧૧ ના રોજ પ્રથમ પક્ષકાર નં. ૧ માં અઠવાડિક રજા હોય બીજા કામદારોને તારીખ: ૦૪/૦૪/૨૦૧૧ ના રોજ પ્રથમ પાળીમાં ફરજ પર ગયા ત્યારે પ્રથમ પક્ષકાર નં. ૧ અને ૨ એ ગેટ ઉપર મૌખિક રીતે તેઓને ફરજ પર લેવામાં આવવાના નથી તેવી માહિતી આપેલી. આમ, પ્રથમ

પક્ષકાર નંબર-૧ અને ૨ દ્વારા કોઈપણ જાતની નોટીસ, નોટીસ પગાર કે છટકા વગતર ચૂકવ્યા વિના છૂટા કરવામાં આવેલા. તેઓએ બીજા પક્ષકારમાં સતત અને સળંગ ૨૪૦ દિવસની નોકરી બજાવેલી. ત્યારબાદ કેમીકલ મઝદુર પંચાયત દ્વારા તેઓની કાર્યવાહી બરાબર ન કરતા તેઓ બીજા જ્યોતિ કર્મચારી યુનિયનના સભ્ય બનેલા. તેથી બીજા યુનિયન દ્વારા તેઓને તારીખ : ૧૭/ ૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ અને ૨ સમક્ષ આર.પી.એ.ડી. કરી વિવાદ ઉપસ્થિત કરેલો અને કોન્સીલેશન સમાધાનની પ્રક્રિયામાં પણ પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ અને ૨ હાજર હોવા છતાં પ્રથમ પક્ષકારે બીજા પક્ષકાર જાતે કામે આવતા બંધ થયેલા છે, જેથી શ્રમ આયુક્તમાં કોન્ટ્રાક્ટર કામે લેવા તૈયાર હોય બીજા દિવસથી ફરજ પર હાજર થવા જણાવેલ જ્યારે પ્રથમ પક્ષકારે તેઓ લેખિતમાં જવાબ આપવા માંગે છે તેમ જણાવીને મુદત માંગતા તારીખ : ૨૬/૧૨/૨૦૧૧ ની રાખેલી. ત્યારબાદની મુદતોએ પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ તથા ૨ હાજર ન રહેતા સદરહુ રેકૉર્ડ્સ અત્રેની અદાલતમાં ઉપસ્થિત કરવામાં આવેલો. જેથી આ કામના પ્રથમ પક્ષકારોએ તેઓને હાજર કરવા માટે કોઈપત્ર પણ લખેલ ન હોય અને તેઓને પ્રથમ પક્ષકાર દ્વારા ગેરકાયદેસર છૂટા કરેલા હોય તેઓને પડેલા દિવસોના પગાર સહિત પુનઃ સ્થાપિત કરવાની રજૂઆત કરેલી છે. આ ઉપરાંત તેઓએ સતત અને સળંગ ૨૪૦ દિવસ નોકરી કરેલ હોય રપ (એફ)ની જોગવાઈનો ભંગ કરેલો હોય અને અન્ય કર્મચારીઓને કામે રાખી રપ (જી) (એફ) નો ભંગ કરેલો હોય અને તેઓ છુટક મજૂરી કરી ભરણપોષણ કરતા હોય, સામાવાળાનું અરજદારને છૂટા કરવાનું પગલુ ગેરકાયદેસર હોય પડેલા દિવસોના પગાર સાથે મૂળ જગ્યાએ પુનઃ સ્થાપન કરવા રજૂઆત કરેલી છે.

- (૬) આ કામે પ્રથમ પક્ષકાર મુખ્ય માલિક નંબર-૧ દ્વારા આંક-૯ થી લેખિત જવાબ રજૂ કરેલ છે જેમાં મુખ્યત્વે એવી રજૂઆત કરેલ છે કે હાલના બીજા પ્રક્ષકાર પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨, કોન્ટ્રાક્ટર કાશીરામ વર્માના કામદાર છે, તેઓના કામદાર નથી જેથી

તેઓ વચ્ચે નોકર-માલિકના સંબંધો અસ્તિત્વમાં ન હોય તેઓને છૂટા કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ ઉપસ્થિત થતો નથી. વધુમાં બીજા પક્ષકાર પ્રથમ પક્ષકાર કંપનીમાં લોડીંગ, અનલોડીંગ હાઉસ કીપીંગનો કાયદેસરનો કોન્ટ્રાક્ટ રાખતા કોન્ટ્રાક્ટર છે. બીજા પક્ષકાર કામદારને કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્માએ નોકરીમાં રાખેલા અને તેઓ લોડીંગ અનલોડીંગ અને હાઉસકીપીંગનું કામ કરતા હતા. બીજા પક્ષકારના કામદારને કામની સોંપણી, તેમના કામ પર દેખરેખ વગેરે તેમના માલિક અને કોન્ટ્રાક્ટર કાશીરામ વર્મા અથવા તેના સુપરવાઈઝર કરતા હતા. તેઓની હાજરી તેઓનો પગાર કોન્ટ્રાક્ટર ધ્વારા કરવામાં આવતો હતો અને બીજા પક્ષકારને સારી નોકરી મળી ગયેલ હોય તેથી સ્વૈચ્છાએ નોકરી છોડેલ હોય અને લાંબા સમય બાદ વિવાદ ઉપસ્થિત કરેલ છે અને કોન્ટ્રાક્ટરના તેઓ કામદાર હોય, પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ માં પુનઃ સ્થાપન થવાનો કોઈ અધિકાર ન હોય રેકર્ડ્સ રદ કરવા રજૂઆત કરેલ છે.

- (૭) આ કામે પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨ કોન્ટ્રાક્ટર શ્રી કાશીરામ વર્મા ધ્વારા આંક-૧૮ થી લેખિત જવાબ રજૂ કરેલ છે જેમાં મુખ્યત્વે એવી રજૂઆત કરેલ છે કે, અરજદાર ધ્વારા માંગણાના નિવેદનમાં જે હકીકતો દર્શાવેલી છે, તે તમામ ખોટી અને ઉપજાવી કાઢેલ છે, તેથી તેઓને કબુલ મંજૂર નથી. વધુમાં તેઓનો કોન્ટ્રાક્ટ મુંજાલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં ચાલતો હતો અને બીજા પક્ષકારને જરૂરિયાત મુજબ કોન્ટ્રાક્ટ બેઝીસથી કેજ્યુઅલ કોન્ટ્રાક્ટ વર્કર તરીકે જે તે સમયે રાખેલા અને જ્યારે જ્યારે કામ હોય ત્યારે કામ પુરતા રાખવામાં આવેલ. અમારો કોન્ટ્રાક્ટ કંપનીમાં કાયમી ધોરણે ન હતો. સદરહુ બીજા પક્ષકારને કામ પર આવવા જણાવેલ તેમ છતાં તેઓ કામ પર આવેલા નહીં. આમ, ફરિયાદમાં જણાવેલ તારીખે કોઈ કોઝ ઓફ એક્શન એરાઈઝ થયેલ નથી. સદર કોન્ટ્રાક્ટ સને ૨૦૧૧ માં કંપનીએ બંધ કરી દીધેલ હોય ત્યારબાદ અમે અમારા ગામે જતા રહ્યા હતા. આમ, કોન્ટ્રાક્ટ બંધ થવાથી અમારી પાસે કોઈ કામગીરી રહેલ નથી તેમજ અમારો કોઈ કોન્ટ્રાક્ટ કોઈ કંપનીમાં ચાલતો નથી અને અમો પોતે બેકાર છીએ. અમારી જાણ મુજબ સદરહુ બીજા પક્ષકાર સુરજ ઓટો પોલીસીંગ વર્કસ સંસ્થામાં ફરજ બજાવતા

આવેલ છે તે કાયદેસર રીતે ધ્યાનમાં લેતાં અમારો કોન્ટ્રાક્ટ બંધ થઈ ગયેલ છે. તેથી નોકરી ઉપર લેવાનો કોઈ સવાલ ઉપસ્થિત થતો નથી તેમજ સદરહુ બીજા પક્ષકાર અન્ય સંસ્થામાં ફરજ બજાવતા આવેલ છે. તેથી પાછલો પગાર મેળવવા માટે તેઓ હકકદાર થતાં નથી, તેમ જાહેર કરી ઉપરોક્ત અમારો જવાબ ગ્રાહ્ય રાખી અરજદારનો રેફરન્સ રદ કરવા રજૂઆત કરેલી છે.

(૮) આ કામે અરજદાર તરફે રેફરન્સ કેસ નંબર : ૬૭/૨૦૧૨ ના કામે નીચે મુજબના દસ્તાવેજો રજૂ કરેલાં છે.

**(૧) આંક-૧૬ થી દસ્તાવેજી પુરાવા.**

- (૧) બીજા પક્ષકાર તરફે યુનિયને પક્ષકાર નંબર એક અને બે ને ને વિવાદ ઉપસ્થિત કરતી નોટીસ આર.પી.એ.ડી. થી તારીખ: ૧૭/૧૦/૨૦૧૧ ના રોજ મોકલી તેની અસલ કોપી
- (૨) સદર નોટીસ પક્ષકાર નંબર-એક ને મળ્યા અંગેની અસલ પહોંચ
- (૩) સદર નોટીસ પક્ષકાર નંબર-૨ એ "લેફ્ટ" શેરા સાથે પરત આવેલ અસલ કવર
- (૪) શ્રી રાજેશ રામચરિત વર્મા અને રામલાલ આર.કોરીના નામથી પક્ષકાર નંબર-એક અને બે ને આર.પી.એ.ડી. થી તારીખ: ૧/૧૧/૨૦૧૧ ના રોજ મોકલી હતી જેની અસલ કોપી
- (૫) સદર નોટીસ પક્ષકાર નંબર એકે સ્વીકારી તે અંગેની અસલ પહોંચ
- (૬) સદર નોટીસ પક્ષકાર નંબર બે એ "લેફ્ટ" ના શેરા સાથે પરત મોકલેલ અસલ કવર
- (૭) બીજા પક્ષકારોની તારીખ: ૧૭/૧૦/૨૦૧૧ અને ૧/૧૧/૨૦૧૧ ની નોટીસ મળ્યાં બાદ પ્રથમ પક્ષકાર એક તરફથી યુનિયનનાં સરનામે તારીખ: ૧૩/૧/૨૦૧૧ નાંખેલ જવાબની અસલ કોપીઓ
- (૮) પ્રથમ પક્ષકાર નંબર ૧ની નોટીસનો વળતો જવાબ યુનિયને તારીખ: ૨૭/૧/૨૦૧૨ ના રોજ બાય ફેક્સ થી મોકલ્યો જે નોટીસની અસલ કોપી
- (૯) સદર નોટીસ ફેક્સથી મળ્યાની "OK" ની અસલ રસીદ
- (૧૦) પક્ષકાર નંબર બે તરફે પક્ષકાર નંબર એક ને કામદારોના નામ, દાખલ તારીખ અને કોડ નંબર લખી તારીખ: ૧૪/૨/૨૦૧૧ ના રોજ આપેલ અરજીની ઝેરોક્ષ નકલ.

**આંક-૨૭ થી દસ્તાવેજી પુરાવા.**

- (૧) પ્રથમ પક્ષકાર નંબર (૧) અને યુનિયન વચ્ચે તારીખ : ૨૪/૦૫/૨૦૧૧ ના રોજ થયેલ સમાધાનની નકલ.
- (૨) શ્રમયોગીને કોન્ટ્રાક્ટમાંથી કંપનીમાં કાયમી કર્યા ત્યારબાદ આપેલ ઓળખકાર્ડની ઝેરોક્ષ કોપી.
- (૩) શ્રમયોગીને કોન્ટ્રાક્ટમાંથી કંપનીમાં કાયમી કર્યા ત્યારબાદ આપેલ ઓળખકાર્ડની ઝેરોક્ષ કોપી.
- (૪) શ્રમયોગી મિતેષ પટેલને કંપનીએ કાયમી કર્યા બાદ આપવામાં આવેલ પક્ષકાર નંબર (૧) ના નામની જાન્યુઆરી-૨૦૧૮ ના માસની પગાર પાવતીની ઝેરોક્ષ નકલ.

આંક-૩૧ થી દસ્તાવેજી પુરાવા.

(૧) કોન્ટ્રાક્ટરની પારસનાથની મે-૨૦૧૧ ની પગાર સ્લીપ

(૯) આ કામે સામાવાળા તરફે આંક-૧૯ અને ૨૧ થી નીચે મુજબના દસ્તાવેજો રજુ કરેલાં છે.

આંક-૨૧ થી દસ્તાવેજી પુરાવા.

૨૧/૧ તારીખ : ૨૭/૧૦/૨૦૧૮ નો મુંજાલ ઓટોનો પત્ર.

૧૯/૧ સુરજ ઓટો પોલીંગ વર્કસનો તારીખ : ૧૨/૦૪/૨૦૧૮ નો પત્ર.

આ કામે સામાવાળા તરફે રેફરન્સ કેસ નંબર : ૬૭/૨૦૧૨ ના કામે આંક-૩૩ થી નીચે મુજબના દસ્તાવેજો રજુ કરેલાં છે.

આંક-૩૩ થી દસ્તાવેજી પુરાવા.

(૧) આર.એસ. એન્ટરપ્રાઇઝનો તારીખ : ૩૦/૦૮/૨૦૧૧ નો પત્ર. (રામપરેશ પાશવાને તારીખ : ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના કાશીકામનો કોન્ટ્રાક્ટર પુરો થતાં આર. એસ. એન્ટરપ્રાઇઝમાં મોકલી આપેલ પત્ર)

(૧૦) બીજા પક્ષકાર તરફે આંક-૩ થી માંગણાંના નિવેદનની હકીકતો મુજબનું સોગંદનામું રજુ કરેલ છે.

આ કામે બીજા પક્ષકાર તરફે આંક-૨૦ થી વધારાનું સોગંદનામું રજૂ કરેલ છે અને જણાવેલ છે કે તેઓ સામાવાળા નંબર-૨ કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં સામાવાળા નંબર-૧ મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લી.માં કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર તરીકે તા. ૦૭/૦૪/૨૦૦૨ ના રોજ રીમ પોલીસીંગ ખાતામાં મેન્યુઅલ પોલીસીંગ નોકરીમાં જોડાયેલા. વધુમાં તેઓ સોગંદ ઉપરના પુરાવામાં જણાવે છે કે સદરહુ મેનેજમેન્ટમાં અલગ અલગ કોન્ટ્રાક્ટ ચાલતા હોય, તેઓની વચ્ચે સમાધાન થતા અમુક કોન્ટ્રાક્ટના કામદારોને કાયમી કરેલ છે. અને હાલના કામદારને કાયમી ન કરતાં તેઓ યુનિયનમાં જોડાયેલા અને સદરહુ રેફરન્સ કરેલ છે. વધુમાં તેઓ જણાવે છે કે સામાવાળા કોન્ટ્રાક્ટરે તેઓને નોકરી ઉપરથી છૂટા કરી દીધેલા અને તેઓને છૂટા કરતી વખતે કોઈપણ જાતની નોટીસ, નોટીસ પગાર કે કામ કરેલા દિવસોનો પગાર પણ ચૂકવેલ ન હોય તેઓને પડેલા દિવસોના પગાર સહિત પુનઃસ્થાપિત કરવા રજૂઆત કરેલી છે.

(૧૧) આ કામે બીજા પક્ષકારની સામાવાળા સંસ્થા દ્વારા ઉલટ તપાસ લેવામાં આવેલ છે જે વંચાણે લેતાં....,"હું કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં કઈ તારીખે દાખલ થયેલો તે મને યાદ નથી. મને કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાંથી કઈ તારીખે છૂટો કર્યો તે પણ મને યાદ નથી. એ વાત ખરી છે કે હું કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં કામ કરતો હતો. એ વાત ખરી નથી કે કાશીરામ વર્માનો કોન્ટ્રાક્ટ સને ૨૦૧૧ માં બંધ થયેલો. એ વાતની મને ખબર નથી કે હાલમાં કાશીરામ વર્માનો કોન્ટ્રાક્ટ ચાલુ છે કે કેમ. હું સને ૧૯૯૮ માં દાખલ થયેલો એ બાબતે હું જણાવું છું કે મને આઈકાર્ડ આપેલું અને કાશીરામ વર્માએ નિ. ૧૬/૧૦ થી જે પત્ર આપેલો તે રજૂ કરેલ છે. હું સને ૨૦૧૨ થી સુરજ ઓટોમાં કામ કરું છું તે ચોકકસ મને યાદ નથી. ત્યાં મને મહીને રૂ. ૮ થી ૯ હજાર પગાર મળતો હતો. મારો ઘરખર્ચ ૮ થી ૧૦ હજાર જેટલો થાય છે. ઘરનો ખર્ચાનું મેઈન્ટેનન્સ હું કરું છું. "

(૧૨) આ કામે સામાવાળા નંબર (૨) કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્મા તરફે રેફરન્સ કેસ નં. ૬૭/૨૦૧૨ ના કામે કોન્ટ્રાક્ટર સુનિલભાઈ હર્ષદકુમાર ડાભીનું આંક-૩૦ જે સોગંદનામું રજૂ કરેલ છે અને તેઓની સામાવાળા તરફે ઉલટ તપાસ કરેલ છે. ત્યારબાદ બંને પક્ષકારો દ્વારા આંક-૨૧ થી અરજી આપીને રેફરન્સ કેસ નંબર : ૬૭/૨૦૧૨ ના કામમાં સુનિલકુમાર હર્ષદકુમાર ડાભીનું આંક-૩૦ નું સોગંદનામું અને તેઓની ઉલટ તપાસ રેફરન્સ કેસ નં. ૬૮/૨૦૧૨ થી રેફરન્સ કેસ નં. ૮૦/૨૦૧૨ ના તમામ કેસોમાં ગણવા અરજી આપતાં તમામ કેસોમાં ગણવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ છે.

(૧૩) આ કામે આંક-૩૦ થી ડાભી સુનિલકુમાર હર્ષદભાઈનું સોગંદનામું વંચાણે લેતાં તેઓ સુપરવાઈઝર તરીકે અગાઉ કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં કામ કરતા હતા. તેઓ કામદારોને ઓળખે છે. કામદારોએ કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં પાંચ-છ વર્ષ કામ કરેલ. તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ કાશીરામ વર્માએ કોન્ટ્રાક્ટ રદ કરેલ અને તે દિવસથી તમામ કામદારોની નોકરીનો અંત આવેલ. કાશીરામ વર્માનો કોન્ટ્રાક્ટ મુંજાલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લી. માં ચાલતો નથી તે અંગેકંપનીએ તા. ૨૭/૧૦/૨૦૧૮ ના

રોજ સર્ટીફિકેટ આપેલ છે. મને મળેલ માહિતી મુજબ અનિલભાઈ રામપ્રકાશ વર્મા વાઘોડીયામા આવેલ કંપનીમાં પોતાનો કોન્ટ્રાક્ટ ચલાવે છે.

(૧૪) ઉપરોક્ત સાહેબની અરજદાર તરફે યુનિયન પ્રતિનિધિ શ્રી એસ.પી.બીનીવાલેએ ઉલટ તપાસ કરેલ છે, તે વંચાણે લેતાં..., "હું કાશીરામના કોન્ટ્રાક્ટમાં ક્યારે જોડાયેલો તે હાલ મને યાદ નથી. હું કાશીરામના કોન્ટ્રાક્ટમાં જોઈન્ટ પોલીસનું કામ કરતો હતો અને તે વખતે કંપનીમાં જોઈન્ટ પોલીસમાં કાયમી કામદારો પણ કામ કરતા હતા. મારી પાસે સુપરવાઈઝર તરીકે કામ કરૂં એવો કોઈ લેખિત હુકમ મને કોન્ટ્રાક્ટરે આપેલ નથી. એ વાત ખરી છે કે રામસુરત સાહેબુ રાવત અને અન્ય ૧૨, ૧૩ જણા જે કોન્ટ્રાક્ટમાં કામ કરતા તેઓને હું ઓળખુ છું. મને આંક ૨૭/૨ બતાવવામાં આવે છે તેમાં રામપ્રવેશ ડી.પાસવાનને હુ ઓળખુ છું અને તેઓને કંપનીએ તા. ૧/૪/ ૨૦૧૩ થી કાયમી કર્યા તેનું ઓળખકાર્ડ છે. એ વાત ખરી છે કે આ રામપ્રવેશ ડી. પાસવાન પણ કાશીરામના કોન્ટ્રાક્ટમા કામ કરતા હતા. મને આંક-૨૭/૩ બતાવવામાં આવે છે તેમાં મુકેશ પટેલ પણ કાશીરામના કોન્ટ્રાક્ટમાં કામ કરતા હતા અને તેને કાયમી કર્યા તેનું ઓળખકાર્ડ છે. મને આંક-૨૭/૪ બતાવવામાં આવે છે તેમાં મુકેશ પટેલને કાયમી કર્યા પછી આપેલી પગાર ચિઠ્ઠી છે. મને આંક-૧૬/૧૦ બતાવવામાં આવે છે તેમાં કાશીરામના કોન્ટ્રાક્ટમાં જોઈનીંગ તારીખ અને કોડ નબર છે અને તે વખતે જજ કામદારો કામ કરતા હતા. એ વાતની મને ખબર નથી કે જુદા જુદા કોન્ટ્રાક્ટના કામદારો ભેગા મળીને કાયમી કરવા માટે ચાર્ટર્ડ ઓફ ડીમાન્ડ દાખલ કરેલી. મને જુબાની આપવા માટે કાશીરામ કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા સૂચના આપવામાં આવેલી. સને ૨૦૧૨ થી કેસ ચાલતો હતો તે દરમિયાન કોન્ટ્રાક્ટ રદ થયો છે એવી કોઈ રજૂઆત મેં કોર્ટમાં કરેલી નહીં. મને આંક-૩૧/૧ બતાવવામાં આવે છે તે કાશીરામ વર્મા કોન્ટ્રાક્ટરની મે-૨૦૧૧ ની પારસનાથની પગાર સ્લીપ જોઈને કહુ છું કે તેના વિશે મને ખ્યાલ નથી. એ વાત ખરી છે કે, તા. ૩૧/૩/૨૦૧૧ ના રોજ કોન્ટ્રાક્ટ રદ થતાં ૧૪ કામદારો સિવાયના કામદારોને કોઈ લીગલ ડ્યુઝ ચૂકવેલા નથી. પેરા-૨ માં મેં જે વિગતો લખાવેલી છે તે મને મળેલ માહિતી

મુજબ લખાવેલી છે તેનો કોઈ દસ્તાવેજી પુરાવો મારી જોડે નથી. મારો કોન્ટ્રાક્ટ તા. ૩૧/૩/૨૦૧૧ ના રોજ કંપની ધ્વારા રદ કરવામાં આવેલો."

(૧૫) આ કામે બીજા પક્ષકાર તરફે વિદવાન યુનિયન પ્રતિનિધિશ્રી એસ.પી.બીનીવાલેએ તેમની દલીલમાં એવી રજૂઆત કરેલી છે કે, હાલના અરજદાર સામાવાળા કોન્ટ્રાક્ટર કાશીરામ વર્મામાં કામ કરતા હતા અને સદરહુ કોન્ટ્રાક્ટર ધ્વારા કોઈપણ જાતની નોટીસ, નોટીસ પગાર, છટણી વગેરે આપ્યા વિના મૌખિક રીતે છૂટા કરી દીધેલા છે અને છૂટા કરતી વખતે ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારાની જોગવાઈનો ભંગ કરેલ છે. તેમજ છૂટા કરી વખતે તેઓને લીગલ ડયુઝ પણ આપેલા નથી. જેથી હાલના અરજદારોને પડેલા દિવસોના પૂરેપૂરા પગાર સાથે પુનઃસ્થાપિત કરવા રજૂઆત કરેલી છે.

(૧૬) આ કામે સામાવાળા પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ તરફે શ્રી પિયુષ ડાહાકે તેમની દલીલમાં એવી રજૂઆત કરેલી છે કે હાલના બીજા પક્ષકાર પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨ કાશીરામ એન્ડ કંપનીના કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર છે. હાલના બીજા પક્ષકાર અને પ્રથમ પક્ષકાર વચ્ચે નોકર માલિકના સંબંધોનું અસ્તિત્વ જ ના હોય તેઓ સામેની દાદ નામંજૂર કરવા રજૂઆત કરેલી છે, વધુમાં તેઓએ તેમની દલીલમાં એવી રજૂઆત કરેલી છે કે તેઓ તેમના જવાબમાં સ્પષ્ટપણે હાલના બીજા પક્ષકાર પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨ કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર હતા, તેવી હકીકત સાબિત કરેલ હોય અને તે દસ્તાવેજી પુરાવાથી પણ એ હકીકત સાબિત થતી હોય અરજદારનો રેફરન્સ નામંજૂર કરવા રજૂઆત કરેલી છે.

(૧૭) આ કામે સામાવાળા નં. ૨ કોન્ટ્રાક્ટર તરફે વિદવાન વકીલશ્રી કે.એમ.શાહ તેમની દલીલમાં જણાવે છે કે આ કામે સામાવાળા નંબર-૧ મુંજાલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં કાશીરામ વર્માનો કોન્ટ્રાક્ટ પૂરો થતાં અરજદારોને છૂટા કરવામાં આવેલા છે અને હાલ તેઓનો કોઈ કોન્ટ્રાક્ટ ચાલુ નથી. આમ, જ્યારે કોન્ટ્રાક્ટરનો કોન્ટ્રાક્ટ સામાવાળા નંબર-૧ મુખ્ય માલિક ધ્વારા બંધ કરી દીધેલ હોય તેને કારણે અરજદારને છૂટા કરેલા છે, તેથી તેઓએ કોઈ ટર્મીનેશન કરેલ નથી. તેવા સંજોગોમાં અરજદારને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન ન હોય, અરજદારનો રેફરન્સ રદ કરવા રજૂઆત કરેલી છે.

(૧૮) આ કામે રેકર્ડ ઉપરની હકીકતો, રજુઆતો અને દલીલો ધ્યાને લેતાં આ રેફરન્સના ન્યાય નિર્ણય માટે નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત થાય છે.

**:: મુદ્દાઓ ::**

૧. શું શ્રમયોગી સાબિત કરે છે કે, તેઓ કંપનીના કામદાર હતાં અને તેમને ગેરકાયદેસર રીતે અને કુદરતી ન્યાયના સિધ્ધાંતો વિરૂધ્ધ બચાવની તક આપ્યા સિવાય નોકરીમાંથી છુટા કરવામાં આવેલ છે ?
૨. શું કંપની સાબિત કરે છે કે, શ્રમયોગી કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર હતાં ?
૩. શું શ્રમયોગી એ હકીકત સાબિત કરે છે કે, તેમને ગેરકાયદેસર રીતે અને કુદરતી ન્યાયના સિધ્ધાંતો વિરૂધ્ધ છુટા કરેલાં હોય તેઓ મૂળ જગ્યાએ સાતત્ય સહિત પડેલા દિવસોના પગાર તથા મળવાપાત્ર લાભો સહિત નોકરીમાં પુનઃ સ્થાપિત થવા હકકદાર થાય છે ?
૪. શું હુકમ ?

(૧૯)

**:: જવાબ ::**

૧. નકારમાં.
૨. હકારમાં.
૩. અંશતઃ હકારમાં.
૪. આખરી હુકમ મુજબ.

**:: કારણો ::**

(૨૦) મુદ્દા નંબર (૧) અને (૨) :

આ કામે બંન્ને મુદ્દાઓ એકબીજા સાથે પરસ્પર સંકળાયેલાં હોય બંન્ને મુદ્દાઓની ચર્ચા એકસાથે કરવી હું જરૂરી સમજું છું.

પ્રસ્તુત રેફરન્સની હકીકતો જોવામાં આવે તો, પ્રસ્તુત રેફરન્સમાં બીજા પક્ષકાર શ્રમયોગીને તેમની અસલ જગ્યાએ પડેલા દિવસોના પગાર સાથે નોકરીમાં પુનઃ સ્થાપિત કરવા કે કેમ? એટલી હકીકતોનો નિર્ણય કરવાનો છે.

આ કામે આંક-૩ થી બીજા પક્ષકાર તરફે માંગણાનું નિવેદન રજૂ કરવામાં આવેલ છે તે વંચાણે લેવામાં આવે તો પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨, એ પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ માં ચાલતો કોન્ટ્રાક્ટ છે એવી હકીકત જણાવેલ છે. વધુમાં હાલના બીજા પક્ષકાર પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૨ ના કોન્ટ્રાક્ટ મારફત પ્રથમ પક્ષકાર નંબર-૧ ની સંસ્થામાં તારીખ: ૦૭/૦૪/૨૦૦૨ થી રીમ પોલીસીંગ ખાતામાં મેન્યુઅલ પોલીસીંગ તરીકે નોકરીમાં જોડાયેલા એવી હકીકત જણાવેલ છે.

શ્રમયોગી તરફથી ઉપરોક્ત હકીકતો સાબિત કરવા માટે આંક-૨૦ થી વધારાનું સોગંદનામું રજૂ કરેલ છે અને તેમાં જણાવેલ છે કે, તેઓ તારીખ : ૦૭/૦૪/૨૦૦૨ થી રીમ પોલીસીંગ ખાતામાં રીમ પોલીસીંગ ખાતામાં મેન્યુઅલ પોલીસીંગ તરીકે કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર તરીકે સામાવાળા નંબર-૨ માં સામાવાળા નંબર-૧ મુખ્ય માલિકમાં જોડાયેલા.

- (૨૧) આ કામે અરજદારની સામાવાળા તરફે જે ઉલટ તપાસ કરવામાં આવેલ છે, તે વંચાણેલેવામાં આવે તો.., "હું કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં કઈ તારીખે દાખલ થયેલો તે મને યાદ નથી. મને કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાંથી કઈ તારીખે છૂટો કર્યો તે પણ મને યાદ નથી. એ વાત ખરી છે કે હું કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં કામ કરતો હતો."
- (૨૨) સામાવાળા નંબર-૧ કંપનીના વિ. યુનિયન પ્રતિનિધિશ્રી તરફથી કરવામાં આવેલ ઉલટ તપાસ જોવામાં આવે તો કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાંથી તેઓને ક્યારે દાખલ થયા અને ક્યારે છૂટા થયા તે યાદ નથી. એ વાત ખરી છે કે, હું કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં કામ કરતો હતો. આમ, જ્યારે અરજદાર પોતે જ સ્વીકારતા હોય ત્યારે તે હકીકત સાબિત થયેલી છે તેમ કહેવાય. આ સ્વીકૃતિ ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૧૭ મુજબ સ્વીકૃતિ કહેવાય અને તેને ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ-૧૭ થી કલમ-૨૧ ના પ્રબંધો લાગુ પડે. શ્રમયોગીએ મૌખિક પુરાવામાં તો એ હકીકત સ્પષ્ટપણે કબુલ કરેલ છે કે, તેઓ કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર હતાં. આમ, શ્રમયોગી પ્રથમ પક્ષકાર

નંબર-૨ કોન્ટ્રાક્ટર કાશીરામ વર્મા એન્ડ કંપનીમાં કામ કરતાં હતાં અને તેમની વચ્ચે કામદાર-માલિકનો સંબંધ હતો તે હકીકત સાબિત થાય છે.

આમ, માત્ર શ્રમયોગીનું કામ પ્રથમ પક્ષકાર નંબર (૧) કંપનીમાં ચાલતું હોવાથી તેઓ કંપનીના કામદાર છે તેવું સાબિત થતું નથી. આમ, શ્રમયોગીની ઉલટ તપાસની સ્વીકૃતિ અને રજૂ કરવામાં આવેલ દસ્તાવેજી પુરાવાથી જ એ હકીકત સાબિત થઈ જાય છે કે, શ્રમયોગી કંપનીના કામદાર ન હતાં અને તેઓ કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર હતાં. આમ, શ્રમયોગી મુદ્દા નંબર (૧) ની હકીકત સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયેલ હોય તેનો નિર્ણય 'નકારમાં' ઠરાવું છું, જ્યારે કંપની એ હકીકત સાબિત કરી શકે છે કે, શ્રમયોગી કોન્ટ્રાક્ટરના કામદાર હતાં, તેથી મુદ્દા નંબર (૨) નો નિર્ણય 'હકારમાં' ઠરાવું છું.

**(૨૩) મુદ્દા નંબર-૩ :**

આ કામે સમગ્રપણે રજૂ થયેલ દસ્તાવેજી અને મૌખિક પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે તો, આ કામે સામાવાળા નંબર-૨ કોન્ટ્રાક્ટર કાશીરામ વર્મા દ્વારા મુખ્યત્વે એવી તકરાર લેવામાં આવેલ છે કે, તેઓનો કોન્ટ્રાક્ટ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ પૂરો થઈ ગયેલો અને તે અનુસંધાને તેઓએ આંક-૨૧/૧ થી તા. ૨૭/૧૦/૨૦૧૮ નો મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝનો પત્ર રજૂ કરેલ છે જે અન્વયે તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ થી તેમનો કોન્ટ્રાક્ટ રદ કરવામાં આવેલ છે એવો પત્ર રજૂ કરેલ છે.

(૨૪) આ કામે કોન્ટ્રાક્ટરની ઉપરોક્ત રજુઆતના સંદર્ભમાં અરજદાર તરફે એવી રજુઆત છે કે, આ કામે સામાવાળા કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા તેઓનો કોન્ટ્રાક્ટ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ બંધ થઈ ગયેલ છે તેવો મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝનો પત્ર રજૂ કરેલ છે, તો સામે અરજદાર દ્વારા રેફરન્સ કેસ નં. ૬૭/૨૦૧૨ ના કામમાં આંક-૩૧/૧ થી કામદાર પારસનાથના નામની કાશીરામ વર્મા એન્ડ કંપની દ્વારા સને મે-૨૦૧૧ ની પગાર પાવતી રજૂ કરેલ છે. જે વંચાણો લેતાં જેમાં ૨૪ દિવસ હાજરી મુજબની ગણતરીના નેટ રૂ. ૭૬૯૯.૨૨ પૈસા ચૂકવેલ છે.

૨૪.૧ આ કામે સામાવાળા કોન્ટ્રાક્ટર તરીકે આંક-૩૦ થી ડાભી સુનિલકુમાર હર્ષદભાઈનો સોગંદ પરનો પુરાવો રજૂ કરેલ છે તો તેનું સોગંદનામું વંચાણે લેવામાં આવે તો, કાશીરામ વર્માનો કોન્ટ્રાક્ટ મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં ચાલતો હતો. હું કાશીરામ વર્માના કોન્ટ્રાક્ટમાં સુપરવાઈઝર તરીકે ફરજ બજાવતો હતો. કામદારોને હું ઓળખું છું. કામદારોની નોકરીનો અંત તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ કોન્ટ્રાક્ટ રદ થતાં આવેલો. ત્યારથી કાશીરામનો કોન્ટ્રાક્ટ મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં ચાલતો નથી, એવું સર્ટીફિકેટ મેં રજૂ કરેલું છે. આ સાહેબની અરજદાર તરફે ઉલટ તપાસ લેતાં તેઓ એવી હકીકત સ્વીકારે છે કે, એ વાત ખરી છે કે રામસુરત સાહેબુ રાવત અને અન્ય ૧૨-૧૩ જણાં એ કોન્ટ્રાક્ટમાં કામ કરતાં તેઓનું હું ઓળખું છું. મને આંક-૩૧/૧ બતાવવામાં આવે છે તે કાશીરામ વર્મા કોન્ટ્રાક્ટરની મે-૨૦૧૧ ની કામદાર પારસનાથની પગાર સ્લીપ જોઈને કહુ છું કે તેના વિષે મને ખ્યાલ નથી. એ વાત ખરી છે કે, તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ કોન્ટ્રાક્ટ રદ થતાં ૧૪ કામદારો સિવાયના કામદારોને કોઈ લીગલ ડ્યુઝ ચૂકવેલા નહીં.

૨૪.૨ આ કામે સામાવાળા કોન્ટ્રાક્ટર તરફે એવી રજૂઆત છે કે, તેઓનો કોન્ટ્રાક્ટ મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ રદ થતાં તેઓએ કામદારોને છૂટા કરેલા છે, જ્યારે અરજદારોની એવી રજૂઆત કે તેઓને તા. ૦૪/૦૪/૨૦૧૧ ના રોજ છૂટા કરેલા છે. આ તબક્કે કોન્ટ્રાક્ટર તરફે વિ. વકીલશ્રી કે. એમ. શાહ તેમની દલીલોમાં જણાવે છે કે, તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ તેઓનો કોન્ટ્રાક્ટ રદ થઈ ગયેલો અને તેના અનુસંધાને તેઓએ આંક-૨૧/૧ થી મુંજાલ ઓટો ઈન્ડસ્ટ્રીઝનો તેઓનો કોન્ટ્રાક્ટ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ રદ થઈ ગયેલો છે તેવો પત્ર રજૂ કરેલો છે. આ કામે અરજદાર તરફે સામાવાળા સંસ્થાના કોન્ટ્રાક્ટરના સાહેબની ઉલટ તપાસ કરતાં તેઓ એવી હકીકત સ્વીકારે છે કે, મને આંક-૩૧/૧ બતાવવામાં આવે છે તે કાશીરામ વર્મા કોન્ટ્રાક્ટરની મે-૨૦૧૧ ની કામદાર પારસનાથની પગાર સ્લીપ જોઈને કહુ છું કે તેના વિષે મને ખ્યાલ નથી. આ

કામે ઉપરોક્ત પગાર પાવતી રજુ થયેલ છે તે સંદર્ભે સામાવાળા કોન્ટ્રાક્ટર ધ્વારા કોઈ ખંડનકારી પુરાવો રજુ કરેલ નથી. વધુમાં ઉપરોક્ત પગાર પાવતી વંચાણે લેતાં તે કાશીરામ વર્માની મે-૨૦૧૧ ની પગાર પાવતી છે તેથી કોન્ટ્રાક્ટર ધ્વારા તારીખ : ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ કોન્ટ્રાક્ટ બંધ થયેલ છે તેવી રજુઆત ગ્રાહ્ય રાખવાપાત્ર જણાતી નથી કારણ કે ઉપરોક્ત પગાર પાવતી વંચાણે લેતાં મે-૨૦૧૧ સુધી કાશીરામ વર્માનો કોન્ટ્રાક્ટ ચાલુ હતો તેવી હકીકત ફલીત થાય છે.

વધુમાં સામાવાળા તેઓની ઉલટ તપાસમાં એવી હકીકત સ્વીકારે છે કે, એ વાત ખરી છે કે, તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૧ ના રોજ કોન્ટ્રાક્ટ રદ થતાં ૧૪ કામદારો સિવાયના કામદારોને કોઈ લીગલ ડ્યુઝ ચૂકવેલા નહીં. આ તબક્કે જ્યારે અરજદાર તરફે તેઓના સોગંદ પરના પુરાવામાં કાશીરામ વર્માનો કોન્ટ્રાક્ટ હાલમાં ચાલુ છે એવો કોઈ મૌખિક કે દસ્તાવેજી પુરાવો રજૂ કરેલો નથી. ત્યારે સામાવાળા નં. ૨ કોન્ટ્રાક્ટરનો કોન્ટ્રાક્ટ હાલ અસ્તિત્વમાં નથી એવું માનવાને કારણ રહે છે. આમ, જ્યારે સામાવાળા સંસ્થાનો કોન્ટ્રાક્ટ અસ્તિત્વમાં ન હોય ત્યારે અરજદારોને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. આ કામે અરજદાર તરફે સામાવાળાની ઉલટ તપાસથી એવી હકીકત ફલિત થાય છે કે, કોન્ટ્રાક્ટ રદ થતાં તેઓએ કામદારોના કોઈ લીગલ ડ્યુઝ ચૂકવેલા નથી. હવે આ કામે જ્યારે ઉલટ તપાસમાં સામાવાળા તરફે એવી હકીકત સ્વીકારતા હોય કે કામદારોને છૂટા કરતી વખતે કોઈ લીગલ ડ્યુઝ ચૂકવેલા નથી. આ તબક્કે ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારાની કલમ-૨૫(એફ) વંચાણે લેવામાં આવે તો..,

**[Section 25-F : Conditions precedent to retrenchment of workmen]**

*No workman employed in any industry who has been in continuous service for not less than one year under an employer shall be retrenched by that employer until -*

- (a) *the workman has been given one month's notice in writing indicating the reasons for retrenchment and the period of notice has expired, or the workman has been paid in lieu of such notice, wages for the period of the notice;*
- (b) *the workman has been paid, at the time of retrenchment compensation which shall be equivalent to fifteen days' average pay [for every*

*completed year of continuous service] or any part thereof in excess of six months; and*

- (c) *notice in the prescribed manner is served on the appropriate Government [or such authority as may be specified by the appropriate Government by notification in the Official Gazette.]*

૨૪.૩ ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા -૧૯૪૭ ની ઉપરોક્ત કલમ-૨૫ (એફ) ની જોગવાઈ મુજબ કામદારની છટણી કરતા પહેલાં તેઓની સળંગ વર્ષો મુજબ ચૂકવવા પાત્ર છટણી વળતર આપવું જરૂરી છે તેમજ શ્રમયોગીને નોટીસ, નોટીસ પગાર આપ્યા સિવાય તેઓને છૂટા કરવાના કારણોની લેખિતમાં જાણ કર્યા સિવાય નોકરી ઉપરથી છૂટા કરી શકાય નહીં. હાલના કેસમાં સામાવાળા સંસ્થાએ અરજદારને મૌખિક હુકમથી તારીખ: ૦૪/૦૪/૨૦૧૧ ના રોજ છૂટા કરી દીધેલ હોય, સામાવાળા નંબર (૨) કોન્ટ્રાક્ટરનું પગલું ઉપરોક્ત કાયદાકીય જોગવાઈને અનુસર્યા વગરનું હોય અને કાયદા-૧૯૪૭ ની કલમ-૨૫ (એફ) ની જોગવાઈનો ભંગ થયેલ હોય, ત્યારે સામાવાળા નંબર (૨) કોન્ટ્રાક્ટરનું આવું પગલું ગેરકાયદેસર છટણી બની રહે છે. વધુમાં આ કામે સામાવાળાની ઉલટ તપાસમાં એવી હકીકત સ્વીકારતા હોય કે, અરજદારોને છૂટા કરતી વખતે કોઈ લીગલ ડ્યુઝ ચૂકવેલા નથી, ત્યારે હાલના અરજદારોને ઉપરોક્ત ચર્ચા કર્યા પ્રમાણે ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારાની જોગવાઈનો ભંગ કરીને છૂટા કરેલાનું જણાય આવે છે. વધુમાં હાલમાં સામાવાળાનો કોન્ટ્રાક્ટ ચાલુ છે એવી હકીકત અરજદાર સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયેલ હોય તેથી અરજદારને પુનઃસ્થાપન કરી શકાય નહીં.

- (૨૫) આ કામે ઉપરોક્ત ચર્ચા કર્યા પ્રમાણે જ્યારે કોન્ટ્રાક્ટ અસ્તિત્વમાં ના હોય ત્યારે અરજદાર પુનઃ સ્થાપિત થવા માટે હકકદાર થતાં નથી અને જ્યારે પુનઃ સ્થાપનનો હકક મળતો ના હોય તે સંજોગોમાં નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટના (૧) મુરારીલાલ શર્મા વિરૂદ્ધ નહેરૂ યુવા કેન્દ્ર ૨૦૦૨ એલ.એલ.જે. પાના નંબર : ૪૦૧ અને (૨) ગુજરાત સ્ટેટ રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ કોર્પોરેશન વિરૂદ્ધ મુળ અમરાના ચુકાદામાં એવો સિદ્ધાંત સ્થાપિત કરેલ છે કે, જ્યારે અરજદારના પુનઃસ્થાપન કરવાના હુકમની અમલવારી થઈ શકે તેવી પરીસ્થિતી અને સંજોગો ના હોય ત્યારે શ્રમયોગીને પુનઃ સ્થાપિત કરવાના બદલે લમસમ વળતર ચુકવવાનો હુકમ કરવો જોઈએ.

વધુમાં નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટના ચુકાદા (૧) ૨૦૦૯(૫) સુપ્રિમ કોર્ટ ૬૨૯ જગબીરસિંહ

વિરૂધ્ધ હરીયાણા સ્ટેટ એગ્રીકલ્ચર બોર્ડ અને (૨) ૨૦૦૮(૨) એલ.એલ.જે. ૬૮૮ સીતારામ અને અન્ય વિરૂધ્ધ મોતીલાલ નહેરૂ ખેડૂત તાલીમ કેન્દ્રના ચુકાદામાં નિમણૂંકની કાર્યવાહી, નોકરીનો પ્રકાર, નોકરીનો સમયગાળો ધ્યાને લઈને વળતર ચુકવવું જોઈએ. તેથી ઉપરોક્ત ચુકાદામાં પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો ધ્યાને લઈ અરજદારની નોકરીનો સમયગાળો, અરજદારનો પગાર વિગેરે હકીકતોને ધ્યાને લઈને અરજદારને લમસમ વળતર પેટે રૂ. ૫૦,૦૦૦/- ચુકવવામાં આવે તો ન્યાયનો હેતુ જળવાશે તેવું મારું માનવું છે, તેથી મુદ્દા નંબર-૩ નો જવાબ "અંશતઃ હકારમાં" આપી મુદ્દા નંબર-૪ અન્વયે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ ફરમાવું છું.

**(૨૬) મુદ્દા નંબર-૪ :**

ઉપરોક્ત સમગ્ર ચર્ચાને અંતે મુદ્દા નંબર-૪ અન્વયે નીચે મુજબ આખરી હુકમ કરવામાં આવે છે.

**:: આખરી હુકમ ::**

- (૧) અરજદારનો રેફરન્સ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે.
- (૨) અરજદારને સામાવાળા નંબર (૨) કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્માએ છૂટા કરેલ હોવાનું પગલું ગેરકાયદેસર છટાણી હોઈ, રદ કરવામાં આવે છે.
- (૩) અરજદારને સામાવાળા નંબર (૨) કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્મામાં પુનઃ સ્થાપન કરવાને બદલે લમસમ વળતર પેટે રૂ. ૫૦,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પચાસ હજાર પુરા) સામાવાળા નંબર (૨) કોન્ટ્રાક્ટરશ્રી કાશીરામ વર્માએ અરજદારને એવોર્ડ પ્રસિધ્ધ થયેથી દિન-૩૦ માં ચૂકવી આપવા હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૪) રેફરન્સ ખર્ચની રકમ રૂ. ૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પાંચ હજાર પુરા) સંસ્થાએ શ્રમયોગીને અલગથી ચૂકવી આપવી.
- (૫) રેફરન્સ પ્રસિધ્ધી અર્થે નાયબ શ્રમ આયુક્તશ્રી, વડોદરાને મોકલી આપવો.

તારીખ : ૦૧/૦૪/૨૦૧૯  
વડોદરા.  
જે.એમ.ગાંધી-પી.એ.

(જાવેદભાઈ દાઉદભાઈ સિંધી)  
જી.જે.૦૦૮૮૦  
પ્રમુખ અધિકારી(સિનીયર ડીવીઝન)  
મજૂર અદાલત નંબર(૨), વડોદરા.